

Asia: VN/25102/2023

Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Kohta 1. Tässä voitte kommentoida Lupa- ja valvontavirastoa koskevaa lakiehdotusta (liite 1), sen säännökohtaisia perusteluja, sitä koskevia yleisperusteluosuuksia ja muita lukuja hallituksen esityksessä (liite 4) sekä valtioneuvoston asetusta Lupa- ja valvontavirastosta (liite 6) vastaamalla seuraaviin kysymyskokonaisuuksiin: Muutos- ja korjausehdotuksia Lupa- ja valvontavirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen säännökohtaisiin perusteluihin. Kommentit Lupa- ja valvontavirastoa koskeviin yleisperusteluihin ja muihin lukuihin hallituksen esityksessä. Muutos- ja korjausehdotukset valtioneuvoston asetukseen Lupa- ja valvontavirastosta.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 1? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 2.

Ei

Luku 1 Yleiset säännökset (1-3 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 2 Organisaatio (4 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

-

Luku 3 Johtaminen (5-8 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Ohjaus (9-12 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 5 Viraston erinäisiä tehtäviä koskevat säännökset (13-16 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 6 Virkojen täyttäminen ja erityiset kelpoisuusvaatimukset (17-21 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 7 Erinäiset säännökset (22-29 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 8 Voimaantulo ja siirtymäsäännökset (30-36 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 1 Asian tausta ja valmistelu

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 2 Nykytila ja sen arviointi

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 3 Tavoitteet

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 9 Voimaantulo

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 11 Suhde muihin esityksiin

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Kommenttinne tästä luvusta

-

Muutos- ja korjausehdotukset valtioneuvoston asetukseen Lupa- ja valvontavirastosta

Kommenttinne asetuksesta

-

Kohta 2. Tässä voitte kommentoida elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskevaa lakiehdotusta (liite 2) ja sen säännöskohtaisia perusteluja, sitä koskevia yleisperusteluosuuksia ja muita lukuja hallituksen esityksessä (liite 4) sekä valtioneuvoston asetusta elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta (liite 7) vastaamalla seuraaviin kysymyskokonaisuuksiin: Muutos- ja korjausehdotuksia elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskevaan lakiehdotukseen ja sen säännöskohtaisiin perusteluihin Kommentit elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskeviin yleisperusteluihin ja muihin lukuihin hallituksen esityksessä sekä muutos- ja korjausehdotukset valtioneuvoston asetukseen elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 2? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 3.

Ei

Luku 1 Elinvoimakeskuksia koskevat yleiset säännökset (1-5 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 2 Elinvoimakeskusten ohjaus ja johtaminen (6-12 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

-

Luku 3 Kehittämisen- ja hallintokeskusta koskevat säännökset (13-19 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Elinvoimakeskuksia sekä kehittäminen- ja hallintokeskusta koskevat erinäiset säännökset (20-25 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 5 Voimaantulo ja siirtymäsäännökset (27-30 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 1 Asian tausta ja valmistelu

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 2 Nykytila ja sen arviointi

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 3 Tavoitteet

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 9 Voimaantulo

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 11 Suhde muihin esityksiin

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Kommenttinne tästä luvusta

-

1 § Elinvoimakeskusten nimet, toimialueet ja päätoimipaikat

Kommenttinne tästä pykälästä

-

2 § Elinvoimakeskusten organisaatio

Kommenttinne tästä pykälästä

-

3-13 § Elinvoimakeskusten toimialueet eräissä tehtävissä (keskitetyt tehtävät)

Kommenttinne näistä pykälästä

-

Muut mahdolliset huomiot asetuksesta

Kommenttinne

-

Kohta 3. Tässä voitte kommentoida Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaa lakiehdotusta (liite3) ja sen säännöskohtaisia perusteluja sekä sen yleisperusteluita ja muita lukuja hallituksen esityksessä liittyen Ahvenanmaan valtionvirastoon (liite 4) vastaamalla seuraaviin kysymyskokonaisuuksiin: Muutos- ja korjausehdotukset Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen säännöskohtaisiin perusteluihinKommentit yleisperusteluihin ja muihin lukuihin hallituksen esityksessä

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 3? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä B osuuteen.

Ei

Luku 1 Yleiset säännökset (1-4 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 2 Ahvenanmaan valtionviraston ohjaus (5-6 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

-

Luku 3 Johtaminen (7-11 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Erinäiset säännökset (12-14 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 1 Asian tausta ja valmistelu

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 2 Nykytila ja sen arviointi

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 3 Tavoitteet

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 9 Voimaantulo

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 11 Suhde muihin esityksiin

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Kommenttinne tästä luvusta

-

B HALLITUKSEN ESITYSLUONNOSTA KOSKEVAT MUUT MAHDOLLISET HUOMIOT

Onko teillä kommentoitavaa B osuuteen? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä C osuuteen.

Kyllä (vastauskenttä aukeaa, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Muut mahdolliset huomionne hallituksen esitysluonnoksesta.

Lupa- ja valvontavirasto:

Yleisellä tasolla pidämme hyvänä ympäristömenettelyjä toteuttavien viranomaistahojen yhdistämistä samaan virastoon. Muutoksessa on turvattava ympäristömenettelyihin osallistuvien toiminnanharjoittajien (eli ympäristölupia hakevien yritysten) tiedottaminen ja osaaminen uudistuvista lupamenettelyistä, jotta vihreän siirtymän hankkeiden sujuva eteneminen voidaan varmistaa. Hankkeilla voi olla sujuvasti toteutuessaan merkittäviä, positiivisia taloudellisia vaikutuksia.

Muutoksessa tulee turvata Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston toimintaedellytykset niin, että sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden laillistukseen, nimikesuojaukseen ja määräaikaisiin lupiin liittyvät toiminnot eivät kärsi eikä niiden käsittelyyn kohdistu viiveitä. Sosiaali- ja terveysalalla on valtava henkilöstöpula, ja osaavan työvoiman saatavuus on turvattava tältä osin. Erytystä huomiota tulee mielestämme kiinnittää siihen, etteivät EU- ja ETA-maiden ulkopuolelta tulevien sote-alan osaajien laillistusprosessit veny muutoksen seurauksena.

Elinvoima- ja kehittämis- ja hallintokeskus:

Elinvoimakeskuksen tehtävänä on muun muassa alueellinen työllisyyden ja työvoiman osaamisen kehittäminen sekä yritystoiminnan kestävä kasvu, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta, kansainvälistyminen ja kilpailukyky.

Kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtävänä on muun muassa seurata ja arvioida työvoimapalveluiden ja työllisyysalueiden tuloksellisuutta ja toimivuutta sekä tuottaa niitä koskevaa tietoa. Tähän tehtävään sisältyy valtakunnallisten tavoitteiden toteutumisen seuranta ja arviointia, tuloksellisuus- ja vaikuttavuustiedon tuottamista sekä asiantuntija-arvioiden antamista edellä mainituista.

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen lainsäädännöllisinä tehtävinä on edistää työikäisen väestön osaamisen kehittymistä ja osaavan työvoiman saatavuutta seuraavin toimin:

1) tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden kehittäminen ja koordinointi;

2) osaamis- ja työvoimatarpeen ennakoititiedon analysointi;

3) erityisesti työssä oleville ja työvoiman ulkopuolella oleville suunnatun ja muuta julkisesti tuettua koulutustarjontaa täydentävän koulutuksen ja muiden osaamispalveluiden rahoittaminen;

4) alueellisten ja muiden yhteistyöverkostojen tuki ja vaikuttavuuden edistäminen.

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen lainsäädäntö edellyttää tällä hetkellä yhteistyötä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kanssa. Hallitus esittää, että lakia muutettaisiin siten, että jatkossa palvelukeskuksen yhteistyövelvoite koskettaa elinvoimakeskuksia.

Edellä mainittujen viranomaisten tehtäväkentät sivuavat toisiaan erityisesti kansallisen ja alueellisen osaavan työvoiman saatavuuden, yritys- ja elinkeinotoiminnan edistämisen sekä tiedontuotannon alueilla, joten yhteistyö ja yhteistoiminta on ja on ollut perusteltua.

Elinvoimakeskusten ja erityisesti kehittämis- ja hallintokeskuksen työvoimapalveluiden ja työllisyyden edistämisen valtakunnallisten tavoitteiden seuranta- ja arviointitehtävistä lausumme seuraavaa:

Vaikka vuoden 2025 alusta aloittavilla kunnista ja kuntien yhteenliittymistä koostuvilla työllisyysalueilla on hyvin itsenäinen asema ja päätöksentekovalta työllisyydenhoitoon liittyvissä asioissa, tulisi kehittämis- ja hallintokeskuksen toteuttamassa arvioinnissa ja seurannassa ottaa huomioon valtakunnallisten tavoitteiden seurannan lisäksi vahvemmin myös työllisyysalueiden yksittäisen arvioinnin ja ylläalueellisen arvioinnin näkökulma.

Erityisesti tämä koskee ostopalveluina toteutettavia työvoimapalveluita sekä työllisyysalueiden hankkimaa ja järjestämää työvoimakoulutusta. Työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirtyessä kuntiin ja työllisyysalueille on riskinä, että edellä mainittujen palveluiden saatavuus sekä työnantajien että työnhakijoiden näkökulmasta heikkenee tapauksissa, joissa kunta itse toimii esimerkiksi työvoimakoulutuksen tarjoajana tai työvoimakoulutusta ostetaan koulutuskuntayhtymän omistamalta yritykseltä.

Lisäksi kehittämis- ja hallintokeskuksen tulisi tuottaa avoimesti ja vertaillen tietoa erityisesti työllisyyspalveluiden itsenäisesti ostopalveluina hankkimien palveluiden kustannustehokkuudesta, tuloksellisuudesta ja pidemmän aikavälin vaikuttavuudesta myös muille työllisyysalueille ja viranomaisille, ostopalvelutoimintaa tukien ja julkista palveluhankintaa näiden osalta kehittäen. Uuteen työllisyyspalveluiden malliin siirtymisessä riskinä on, että palveluiden hankintaosaamisessa tulee ainakin alkuvaiheessa olemaan työllisyysalueilla puutteita, sillä julkisten hankintojen huippuosaajia on valtakunnassa melko vähän ja osaaminen entisestään työllisyysalueille ELY-keskuksista siirryttäessä pirstaloitunutta.

Lisäksi riskinä on palveluiden epätasalaatuisuus ja markkinoiden epätasapaino (palveluntuottajien keskittyminen sinne, missä sopimusten mukaan on mahdollisuus tehdä eniten voittoa vähimmällä panostuksella), hankintojen epäonnistuminen sekä mahdollisesti myös markkinaoikeuden ruuhkautuminen johtuen hankintaosaamisen pirstaloitumisesta. Elinvoimakeskuksella tai kehittämis- ja hallintokeskuksella voisi olla tarvittaessa konsultoiva tai suosituksia antava rooli erityisesti laajempien, valtakunnallisten tai työllisyysalueiden näkökulmasta ylläalueellisten sopimusten tai suurten kansallisten puitesopimusten kilpailuttamisessa.

Elinvoimakeskuksen tehtäviin kuuluu yritystoiminnan kehittäminen ja neuvontapalveluiden tarjoaminen. Koska työnantajälähtöiset osaavan työvoiman saatavuushaasteisiin vastaavien ostopalveluiden (esimerkiksi yhteishankintana toteutettavien työvoimakoulutusten, kuten työvoimakoulutuksina toteutettavat Rekry- ja TäsmäKoulutukset) hankintavastuu on jatkossa työllisyysalueilla, voisi elinvoima- tai kehittämis- ja hallintokeskuksella olla valtakunnallisen työllisyyden edistämisen seurantavastuun lisäksi olla jatkossa seurantavastuuta yritys- ja elinkeinolähtöisen työvoimapalvelun seurannasta ja suositusten antamisesta alueilla. Erityisen tärkeää on, etteivät työnantajat joudu eriarvoiseen asemaan tai markkinaehtoinen kilpailu häiriinny riippuen siitä, mikä työllisyysalue vastaa työnantajan toimipisteen sijainnin mukaan ko. palveluiden hankinnasta.

C HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSEN SISÄLTÄMÄT MUUT LAKIEHDOTUKSET, JOILLA TOTEUTETAAN UUDISTUKSEN EDELLYTTÄMÄT TEHTÄVÄSIIRROT LUPA- JA VALVONTAVIRASTOLLE, ELINVOIMAKESKUKSILLE, KEHITTÄMIS- JA HALLINTOKESKUKSELLE SEKÄ MUILLE VIRASTOILLE

Onko teillä kommentoitavaa C osuuteen? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä D osuuteen.

Ei

Ulkoministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 7.1

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Oikeusministeriö, 39 lakiehdotusta, luku 7.2

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Sisäministeriö, 10 lakiehdotusta, luku 7.3

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Puolustusministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 7.4

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Valtiovarainministeriö, 18 lakiehdotusta, luku 7.5

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Opetus- ja kulttuuriministeriö, 24 lakiehdotusta, luku 7.6

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Maa- ja metsätalousministeriö, 68 lakiehdotusta, luku 7.7

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Liikenne- ja viestintäministeriö, 14 lakiehdotusta, luku 7.8

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Työ- ja elinkeinoministeriö, 31 lakiehdotusta, luku 7.9

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Sosiaali- ja terveysministeriö, 52 lakiehdotusta, luku 7.10

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Ympäristöministeriö, 25 lakiehdotusta, luku 7.11

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

D TIIVISTELMÄ LAUSUNNON PÄÄHUOMIOISTA

Pyydämme esittämään lausunnon päähuomiot tässä tiivistetysti (suositus enintään 4500 merkkiä)

-

Mähönen Mikko
Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus